

Kuhmoisten kunta

Ohessa kuntalain 23§ mukainen kuntalaisaloite Kuhmoisten kunnalle koskien tuulivoiman kaavoitusperiaatteita. Aloitteen on allekirjoittanut yhteensä 357 henkilöä, joista 170 on kunnan asukkaita, loput toisella paikkakunnalla asuvia, joilla on joko kiinteistöomistusta tai muu side Kuhmoisiin.

Tulemme mielellämme esittelemään aloitetta kunnanvaltuustolle sen seuraavassa kokouksessa, joka tietojemme mukaan on 26.8.2024.

Aloitteen vastuuhenkilönä toimii Jouko Simola,
matkapuhelin

, 17800 Kuhmoinen,

Kuhmoisissa, 26.6.2024

Aloitteen allekirjoittajien puolesta
Jouko Simola

Aloite kuitataan vastaanotetuksi:

Kuhmoisten kunnanvirastossa, 26.6.2024

Allekirjoitus, nimenselvennys ja virka-asema

SANNA LUUKKANEN, HALUNTOJOHTAJA

ALOITE

Tässä allekirjoittaneet teemme kuntalain (410/2015) 23 §:n perusteella Kuhmoisten kunnanvaltuustolle seuraavan aloitteen. Aloitteenamme esitämme, että Kuhmoisten kunnan

1. tulisi asettaa ennakkollinen vähintään kolmen kilometrin etäisyysraja tuulivoimalan ja lähimmän vakituisesti tai vapaa-ajan asuntona käytettävään rakennukseen.
2. tulisi ennakkollisesti linjata, että tuulivoimaloiden rakentumista ohjaavaa kunnan päätösvaltaan kuuluvaa kaavaa ei tulla hyväksymään Päijänteen tai muun luonto-, virkistys- ja maisemiarvoltaan merkittävän vesistön läheisyyteen.
3. tulisi velvoittaa tuulivoimayhtiötä varaamaan tuulivoimaloiden purkurahastoon myös tuulivoimaloiden perustusten purkamiskustannuksiin ja alueen ennallistamiseen riittävät määrärahat. Vakuuden tulee olla suomalaisen vakavaraisen luotto-, vakuutus- tai muun rahoituslaitoksen myöntämä.

Aloitettamme perustelemme seuraavasti

Linjausten tarpeellisuus yleisesti

Tuulivoimaloiden sijoittaminen etenee tyypillisesti siten, että tuulivoimayhtiö tekee esityksen tuulivoimayleiskaavan laatimisesta. Tämän jälkeen käynnistyy kaavoitustyö ja muut asian vaatimat oikeudelliset prosessit. On kaikkien osapuolten intresseistä, että kaavan viimekädessä hyväksyvä kunnanvaltuusto linjaa etukäteen ne vähimmäisreunaehdot, joiden puitteissa kaavoitustyötä lähdetään tekemään. Tämä antaa kaikille hankkeen osapuolille mahdollisuuden arvioida kaavatyön tarkoituksenmukaisuutta etukäteen.

Tuulivoimaan liittyvässä viimeaikaisessa tutkimuksessa on korostettu sitä, että kuntien pitäisi tuoda tuulivoimahankkeen hyödyt ja haitat selkeästi esiin eikä jättää näiden arviointia vain hanketoimijan tai ELY-keskuksen harteille (Peltonen ym. Tuulivoiman hyväksyttävyyden nykytila ja näkymät Suomessa 2024, s. 76–77). Riittävän ajoissa aloitettu julkinen keskustelu luo edellytyksiä luottamuksen rakentumiselle kunnan organisaationa, tuulivoimayhtiön ja kuntalaisten välille. Aloitteessa esitettyjen linjausten myötä on mahdollisuus parantaa hankkeiden hyväksyttävyyttä Kuhmoisissa.

Etäisyysrajan perustelut

Tuulivoimaloiden sijoittumisella on merkittävä vaikutus hankkeiden hyväksyttävyyteen. Asutuksen ja tuulivoimaloiden välisen etäisyyden kasvaessa myös tuulivoimaloiden negatiiviset ympäristövaikutukset, kuten meluhaitta ja infraäänen haitalliset vaikutuksen terveydelle sekä välkevaikutukset, pienenevät. Tutkimuksissa on havaittu, että tuulivoimaloilla voi olla tunnettuja ja tuntemattomia ympäristövaikutuksia useiden kilometrien päähän riippuen muun muassa tuulivoimaloiden sijainnista (esimerkiksi äänen kantautuminen vesistön läheisyydessä ja sijoitettaessa mäkien päälle) ja tuuliturbiinien koosta. Tässä aloitteessa esitetty kilometrimäärä on kompromissi hankkeiden toteutettavuuden ja negatiivisten ympäristövaikutusten välillä ja joka tapauksessa sijoittelua vesistön läheisyyteen tulisi tässäkin tapauksessa välttää.

Virkistys- ja maisemavaikutusten minimoiminen vesistöjen läheisyydessä

Kuhmoinen on profiililtaan luontopitäjä. Tämä on tunnistettu myös kuntastrategiassa, jonka mukaan kunnan edistettäviin toimenpiteisiin kuuluu ainutlaatuisten luontokohteiden markkinointi ja kehittäminen matkailun, viihtymisen ja hyvinvoinnin lähteinä ympärivuotisesti. Kunnan pinta-alasta noin kolmannes on vesistöjä. Jotta edellä mainitut strategiset tavoitteet voidaan yhdistää kunnan luonto- ja virkistysolosuhteisiin, on perusteltua asettaa selkeä etupainotteinen linjaus siitä, miten erilaiset suojeltavat arvot voidaan yhteensovittaa tuulivoimarakentamisen kanssa kestäväällä tavalla. Kunnan tulisi huomioida päätöksenteossaan vakituisen asutuksen lisäksi kunnalle merkittävä vapaa-ajan asutuksen arvo.

Tuulivoimahankkeilla on usein merkittäviä maisemavaikutuksia. Maisemavaikutus on sitä merkittävämpi, mitä arvokkaampi maisema on. Vaikutuksen laajuuteen vaikuttaa osaltaan mm. voimalaitosten lukumäärä sekä maisematilan ominaisuudet. Erityisesti Päijänteen alue on maisemallisesti merkittävä, sillä alueen maisemakuvaan Kuhmoisissa ei vaikuta teollisuus tai merkittävä rakentaminen ylipäättäen. Laajamittaiseen teollisuuteen rinnastuva tuulivoimarakentaminen muuttaa alueen maisemakuvaa merkittävästi ja maisemavaikutuksen minimoimiseen on hyvä pyrkiä jo hankkeen alkumetreillä asettaen selkeitä rajoja sille, missä rakentaminen on mahdollista.

Purkurahaston perustelut

Tuulivoimaloiden käyttöikä on noin 30 vuotta. Kun käyttöikä päättyy, on tuulivoimala purettava. Tuulivoimaloiden käytön päättyessä tulisi huolehtia siitä, että alue ennallistetaan mahdollisimman pitkälle siihen tilaan, jossa se oli ennen voimaloiden rakentamista. Purkamiskustannukset saattavat nousta korkeiksi ja erilaisia tuulivoimayhtiön maksukyvyttömyystilanteita silmällä pitäen on hyvä etupainotteisesti huolehtia, että tuulivoimaloiden purkuun on varattu riittävästi rahaa. On huomioitava, että tuulivoimaloiden purkutilanteissa maanpäällisten osien purkukustannukset ovat vain noin kolmannes kokonaiskustannuksista ja loput kaksi kolmannesta aiheutuvat maanalaisten rakenteiden purusta sekä maaston ennallistamisesta. Tämän vuoksi on perusteltua, että purkurahastoon varataan riittävät määrärahat koko alueen ennallistamiseen. Tämä luo turvaa sille, ettei purkaminen jää vajavaiseksi eivätkä yksityiset maanomistajat tai julkisyhteisöt joudu aikanaan ottamaan osaa purkamisen kustannuksiin.

Allekirjoittajat